

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXX Kaina 15 c.

ANIRADIENIS — TUESDAY, RUGPIOTIS — AUGUST 10, 1976

Nr. 187

LKB Kronika Nr. 21

KRYŽIŲ NIEKINIMAS

Milicija kryžių nupiovė, įvertė ir purvą ir už savo "darbą" pareikalavo iš senutės 50 rb. atlyginimo

17

Mažeikiai

1975 rugsėjo 25 Mažeikių m. gyventojas Emilija Gelumauskienė (Ziūr. LKB Kronika Nr. 19), norėdama apginti nuo valdžios prie namo pastatytą kryžių, parašė TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui Kosyginui skundą. Mažeikių valdžios pareigūnai skundą pašte sulaukė, o Gelumauskieniė įsakė nugriauti kryžių.

— Jei mes tau leisime turėti kryžių, tai tu prie namo pasistatysi ir bažnyčią! — šaukė pareigūnai.

— Kryžius aš negriausiu ir jums grąžinti neleidsiu, — tvirtino senutė.

Valdžios pareigūnai, matydami senutės tvirtumą, nutarė veikti klaida. 1975 gruodžio 3 Gelumauskieniė gavo kvietimą nuvykti į Vykdomąjį komitetą ir kartu atsinešti pasą ir namų knygą. Tuo metu, kai Gelumauskieniė buvo vykdomajame komitete, keturi asmenys (du milicininkai ir du civiliai) nupiovė kryžių. Kaimynai matė šitokį vaizdą: nuplauta kryžių egzekutoriai nuvilko prie tvarto ir įvertė ir purvą, kryžiaus ka-

mieno dalį nuskaldė, tvorelę, buvusią aplink kryžių, sulaužė.

Gelumauskieniė savo gyvenime daug kentėjusi, pasakojo, kad šis kryžiaus niekinimas buvęs didžiausias jos skausmas.

— Aš kryžių nuplatau ne tik vandeniu, bet ir asaromis, — verkdamas kalbėjo senutė. — Dieve, atleisk tiems budeliams!

Jo kelių dienų Gelumauskieniė gavo iš Mažeikių rajono ūkiskaitinio darbų vykdytojų bare raštą sumakėti už kryžiaus nugriovimą 50 rublių.

1976 sausio mėnesį Gelumauskieniė vėl kreipėsi į Mažeikių rajono vykdomojo komiteto pirmininką Tomkevičių, prašydama grąžinti jos skundą ir kryžiaus nuotrauką, kurios buvo pasiųstos Kosyginui. Pirmininkas pranešė, kad Gelumauskieniė ieškotų savo skundo ir nuotraukų ten, kur pasiektė.

Utena

Kaunietė Petruskevičiūtė, baigus aukštąjį mokslą į ministerijos paskyrimu dirbanti Utenoje trikotažo fabriko meistre, buvo raginama stoti į partiją. Vėliau jai buvo pasakyta, jei ji nestosianti į partiją, bus anti-atleista iš darbo. Jai atsisakius

stoti į partiją, direktoriaus įsakymu buvo atleista iš meistrės pareigų, o į jos vietą paskirta partinė Jankauskienė su viduriniu išsilavinimu. Apie Petruskevičiūtės atleidimą sužinoję jos pamainos darbininkai, visi ėję pas direktorių, protestuodami prieš jos atleidimą iš meistrės pareigų. Direktorius darbininkams paaiškino, kad Petruskevičiūtė nesugebanti dirbti meistrės pareigose. Darbininkai pasipiktinę direktoriaus įsakymu parašė skundą Pramonės ministerijai ir po juo visi pasirašė (apie 60 žmonių). Pareiškime buvo sakoma, kad Petruskevičiūtė neteisingai atleista iš einamųjų pareigų, nes jos pamainas planą ne tikėtai išpildydavo, bet ir viršindavo. Dabar darbininkai laukia atsakymo ir tikisi visus metus išlaikyti Petruskevičiūtę meistrės pareigose, kadangi ji dirbanti dar tik dvejus metus, o pagal tarybinius įstatymus, dirbančiųjų su ministerijos paskyrimu, niekas be trijų metų negali iš einamųjų pareigų atleisti.

Kaunas

Jau daugiau kaip 10 metų yra uždaryta Kauno Igulos bažnyčia. 1965 m. vidurdienį dangelis kauniečių buvo ludininkais, kaip pamaldyti darbininkai nupiovė bažnyčios kryžius. Dažniau metų yra likę golečiniai strypai. 1975 rudenį Igulos bažnyčia savitai lai o vėl buvo pasipuošusi mažais kryžiais. Po to kryžiai vėl buvo nuimti ir pakeikti laiko uždėti barbučiai, nevisiškai apjuosę žemę ir ko minę laivą. Tai visiškai nesiderina su restauravimo principais reikalaujančiais kūrinių autentiškumo. Kokie buvo Igulos bažnyčios kryžiai prisimena tūkstantčiai kauniečiai.

Ziegio ežero apylinkės Dusetų valsčiuje, Zarasų apskr., netoli K. Būgos tėvikiškės, 1938 metų nuotrauka

Žinios iš Marso

Pasadena. — Vikingo rankena kurį laiką neveikė, dabar vėl pradėjo veikti, radio bangomis pavyko ją "pataisyti". Šią savaitę pasams naujų žemės paviršių, ir miniatiūrinę laboratoriją ištirs jų sudėtį.

Viking 2 skrieja aplink Marsą ir numatytas jo nusileidimas rugsėjo 4. Visa jo sistema veikia puikiai.

Estai ir jų knygos

Stockholmas. — Estai Švedijoje neseniai minėjo savo knygos metus ir suručė keliaujančią knygų parodą. Parodoje buvo išstatyta apie 300 įvairių knygų, kurias išleido estų leidyklos Australijoje. Kanadoje, JAV ir Švedijoje. Parodoje buvo išstatytos ir pirmosios estų knygos, išspausdintos prieš 440 metus.

Pirmoji estų kalba knyga, išleista 1535, yra religinio turinio. Jos autoriai yra pastoriai Simon Wanradt ir Johann Koell. Pirmoji knygų spaustuve Estijoje įrengta 1631 metais.

Estijoje nepriklausomybės laikais buvo išleista apie 600 romanų, 200 novelių rinkinių, 300 poezijos leidinių ir tiek pat menuarių. Išėjimoje nuo 1945 metų išleista apie 2000 leidinių su 201,500 puslapių.

Estų Vakaruose yra apie 75,000. Iš jų 22,000 gyvena Švedijoje. Švedijoje gyvena ir 34 estų rašytojai, kurie 1950 įsteigė pirmą estų rašytojų leidyklą Švedijoje — Eesti Kirjanike Kooperativ, Lundoje. Ši leidykla yra 22 estų rašytojų nuosavybė. Lundoje taip pat išleidžiamas vienintelis Vakaruose estų literatūrinis žurnalas — Tullimuld. Išleista keturis kartus per metus. Didžiausias estų laikraštis Švedijoje yra "Eesti Päevaleht".

Estai Švedijoje sudaro didžiausią pabaltiečių grupę ir per 14-tą Dainų šventę į Stockholmą suvažiavo apie 4000 estų. Tai visų latvių, gyvenančių Švedijoje, skaičius. Per estų pasaulinį festivalį Kanadoje 1972 susirinko 20,000 estų. (t.)

EUCCHARISTINIS KONGRESAS PASIBAIGĖ

Dalyviai šiltai sutiko prezidento Fardo žodį

Philadephia. — Iškilmingomis pamaldomis buvo užbaigtas 41-sis Tarptautinis Eucharistinis kongresas. Paskutinę dieną atsilankė ir prezidentas Gerald Fordas. Fordas, kalbėdamas apie 100,000 maldininkų J. F. Kennedy s'adione, susilaukė labai šilto priėmimo kai kalboje paminėjo susirūpinimą "nepagarba žmogaus gyvybei", tokiu būdu patvirtindamas, kad jis priitaria Bažnyčios nusistatymui prieš neštumo nutraukimą. Minėjo, kad jis dalinasi Bažnyčios rūpesčiu ir dėl sekuliarizmo plitimo. Kalbėjo aštuonias minutes, vietoj ankščiau numatytų trijų.

Prieš tai jis visą valandą kalbėjosi su kardinolais ir kitais

Bažnyčios vadais. To susitikimo norėjo Baltieji rūmai, ir tai buvo priešingai negu padarė Carteris. Carterio nusistatymas kai kuriais pagrindiniais klausimais, kaip neštumo nutraukimas, nesutampa su katalikų etika, ir dėl to joks aukštesnio laipsnio kunigas ar vyskupas nesutiko demokratų konvencijoj skaityti invokacijos.

Eucharistinį kongresą pasveikino popiežius Paulius VI. Jo kalba buvo betarpiškai perduota per padangų satelitą.

Gandai apie George Soltį

Bonna. — V. Vokietijos ekonominis žurnalas "Capital" rašo, kad Chicagos simfonijos muzikinis direktorius George Soltis paliks Chicagą ir perims Berlyno filharmonijos orkestrą. Soltis tas žinias paneigė, sakydamas, kad kol Chicaga jo norės, jis ten ir pasiliks.

Berlyno orkestrui vadovauja Herbert von Karajan, bet jis pradeda negalvoti, gal kada ir atsisakyti. Tada išklity ir vyr. dirigento klausimas.

Druskos džiūvėnimas Vietname. Dirba daugiausia buvę Pietų Vietnamo kariai

Egipto kantrybė su Libija baigiasi

Kairas. — "Egipto kantrybė su Libijos puikinininko Muammar Kaddafi sabotažo aktais baigiasi", rašo pusiau oficiozas "Al Ahram". "Geriausiu būtu Kaddafi režimą nušluoti".

Sekmadienį dvi bombos sprogo Kaire, sužeidė 14 žmonių, tarp jų ir kelis policininkus. Libijos agentas taip pat susižeidė ir buvo pagautas. Jis iš Libijos atvyko prieš dvi dienas. Prisi-pažino, kad jam buvo duota 750 dolerių "rankinigių", o kai dar-bą atliko, gaus dar 2,500 dol.

Abiejų šalių santykiai labai pablogėjo nuo 1973, kai Egiptas nerado reikalo padaryti unijos su Libija. Tada Kaddafi pradėjo sabotažo veiksmus ir stengiasi pašalinti prezidentą Sadatą. Sadatas dabar svarsto reikalą iš Libijos atšaukti visus mokytojus, technikus, gydytojus ir kitus talkininkus.

Ugandoje žudomi prekybininkai

Nairobi. — Kenijos laikraštis "The Nation" rašo apie terorą Ugandoje. Idi Amin pradėjo kampaniją prieš prekybininkus, ne tik prieš studentus. Kareiviai apsupti prekybininkus, palaikant ryšius su Britanija. Vakarų Vokietija ir Kenija ir jų daug nužudė. Prieš porą dienų pasirašytas susitarimas apie santykių išlyginimą su Kenija, manoma, bus atšauktas labai greitai. Kenijos užsienio reikalų ministeris Munyua Waiyaki sako, kad ir po pasirašyto sutarties Ugandoje tebetorizuojami ir žudomi prekybininkai. Kitomis žiniomis, Ugandoje buvo nužudyti 3,000 Kenijos piliečių.

Kissingeris spaudžia Pakistaną

Lahore, Pakistanas. — Vals-tybės sekretorius Henry Kissingeris viešį Pakistaną. Atvykęs pareiškė, kad Pakistanas gali negauti Amerikos karinės pagalbos, jei iš Prancūzijos pirks atominių reaktorių. Pakistanui šiais metais numatyta duoti daugiau negu 144 mil. dolerių visokeriopos pagalbos. Premjeras Ali Bhutto nori iš Amerikos pirkti laivyno A-7 puolamųjų lėktuvų. Amerika jų neduos, jei nepavyks susitarti atominiais klausimais.

Bhutto tvirtina, kad Amerika Pakistaną turi taip vertinti, kaip vertina Iraną. Iranui ginklų bus parduota už 10 bil. dolerių. Iranas strategiška: labai svarbioji geografinė vieta, ir Amerika suinteresuota jo stiprumu. Pakistanas teigia, kad jo reikšmė sumažinama ir jaučiasi nesaugus, kai Indija turi ne tik atominių reaktorių, bet pasigaminę ir atominę bombą.

Pakelėj į Pakistaną Kissingeris penkioms valandoms buvo sustojęs Afganistane.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 10: Laurynas, Asterija, Tautenis, Rožė.
Rugpjūčio 11: Triburtas, Klara, Putvinas, Zara.
Saulė teka 5:52, leidžias 7:59.

ORAS

Daugiausia saulėta ir šilčiau, apie 85 laipsniai.

Išnekinata Igulos (Sv. Mykolas) bažnyčia Kaune, nuimti kryžiai

Nesūlo Connally kandidatūros

Washingtonas. — Frank Starr, "Chicago Tribune" korespondentas, teigia, kad John Connally negali būti kandidatu į viceprezidentus. Jo parinkimas būtų labai nelaimingas. Kai buvo vedami tyrinėjimai apie jo švilimą į piene pramonės kyšininkavimą, paliko daug tokių argumentų, kuriuos demokratai išnaudotų. Nesvarbu, kad nuo vieno kaitalinimo teismas jį ir išteisinio.

Cape Hatteras, N. C. — Tropikinė audra Belle, virsianti uraganu, 110 mylių vėjo stiprumu, artėja į N. Carolinos pakraščius. Turistai ir atostogautojai nuo Atlanto traukiasi gilyn žemyną.

Paskutinėmis žiniomis, uraganas Belle pasuko į šiaurę. Turėtų pasiekti Long Island, New Yorko apylinkes.

Prancūzų frankas krinta

Paryžius. — Prancūzų pinig-nis vienetas frankas vėl krito ir vakar buvo vertas beveik penktadalio dolerio. Nauda prancūzams tik ta, kad padės Prancūzijos eksportui konkuruoti su nuvertintu britų svaru ir italų lira.

Washingtonas. — FBI direktorius Clarence Kelly nusivylęs kai kuriais savo bendradarbiais. Jie jam sakė, kad nuo 1966 metų FBI nenaudoja nelegalių priemonių rinkti žinios apie asmenis, bet yra faktas, kad kai kas tai darė ir 1973 gale.

Harrisburg. — Medikai dar nesurado ligos tikros priežasties, kuri ištiko legionierius, ir iki vakar dienos mirė 27 asmenys.

Salisbury. — Rodezijos premjeras Ian Smith atnaujino derbys su juodaisiais nacionalistais ir nori paskelbti naują konstituciją, priimtą abiem pusėm — 6 milijonams juodųjų ir 270,000 baltųjų.

Danijos laivyno tikslas

Kopenhaga. — Prieš kurį laiką Danijos laivynas Baltijos jūroje manevravo. Manevrus stengėsi trukdyti ir ap sunkinti sovietų ir Rytų Vokietijos laivynas. Dabar pradeda aiškėti daugiau: danų laivynas bandė galybė karo metu minomis užblokuoti sovietų laivyną, neišleisti į Atlantą.

Naujas žemės drebėjimas Pekine

Pekinas. — Vakara rytą Pekine vėl supurtė stiprus žemės drebėjimas. Pagal Richterio skalę matuojamas 5. Apie nuostolius nepranešama. Didelė dalis Pekino 7.5 mil. gyventojų tebe-gyvena gatvėse, parkuose, pastatuose, palapinėse.

Washingtonas. — Buvęs gy-nybos sekretorius James Schlessingeris rugsėjo mėnesį vyks į Kiniją. Jis buvo pakviestas į Pekiną tuoj po to, kai Fordas jį atleido, bet numatė, kad bus patogia po konvencijos.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.
KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

VENKIME BARNŲ IR PEŠTYNIŲ

Nesuklostę asmenybėje žmogus barasi, pešasi, kovoja, kariauja ir kitokias negeroves sukelia.

Gyvenimiška tiesa

Svarbiausias mūsų darbas ir reikšmingiausia malda yra įtakojimas neįmoniškam asmeniui žmogišką ir tuomi visas žemiškas blogybes iš savo tarpo šalinti. Visokia kitokia veikla dar ir per daugelį metų nepajėgs barnių mūsų tarpe sulaikyti. Tad ir imkime ožį už ragų — pradėkime nuo svarbiausio darbo — savo ir artimo asmenybės sužmoginimo.

Pilną sveikatą kiekvieno žmogaus apsprendžia trejosios sveikatos: kūno, proto ir asmenybės jausmų tvarka. Šiandien kiekvienas turime būti geriausios sveikatos daugiau, kaip bet kada pirmiau. Šiame krašte siausti emė nežinomos kilmės mirtina liga. Tikėjimas, kad viskas baigsis laimingai. Tačiau keptų karvelių nelaukime: dirbkime patys savo visapusiškai tvirtos sveikatos užlaikymui. Nesilankykime kol kas subvirmuose; kur daug žmonių susirenka. Stenkimės užlaikyti geriausioje padėtyje savo kūno, proto ir asmenybės stovį. Būdami geriausios kūno, proto ir jausmų sveikatos, lengviausiai atlaikysime kiekvienos ligos grėsmę.

Kūno stiprinimas

Stiprinkime savo kūną nuolatine naudinga veikla — nesėdėkime, nieko gero neveikdami, rankas sudėję. Gimnastai olimpinuose žaidimuose uždegė šio krašto jaunuosius sportui. Panašiai mūsų krepšininkai nutiekė jaunos lietuvių krepšiniui. Taip savo darbštumu įtakojame kiekvieną kitą nesinausti — nuolat kuo nors naudingą savo kūną, protą ir jausmus lavinti. Taip stiprinsime savo kūno sveikatingumą pagrindus.

Paaiškinkime savo kūną geriausiam stovį, tvarkingai maistindamiesi. Kiekviena diena pusės tuzino klausinių baltymų sunau-

Ona Vaitulienė, 80 metų amžiaus Lietuvio sodybos, Chicagoje, gyventojė, pažįtavoja dainuoja lietuviškas dainas. Ji prarado savo sūnų paskutiniam kare, tapavusį marinu dalinyje. Gražiai užaugino dukteris ir pagįja pati sau sveiką maitistą pasigaminoti.

Nuotr. M. Nagio

dokime įvairiais pavidalais. Daug valgykime vaisių — daržovių ir ne riebių lietuviškų valgių. Lietuviškas valgyklas lankyme, kur kas galime. Venkime nežinomų valgyklos vietų. Rudenį patį pavojus sveikatai dides — visi turime rengtis sėkmingai atakai prieš kiekvieną galimą ligą. Už tai nustokime silpnine savo kūną tabako dūmais, svaigalų garais ir dažytų gėrų chemikalais. Gerkiame tik vaisių, ypač citrinių sunkas, liesą pieną, pasukas ir ramunėlių bei liepiedžių arbatą. Valgykime tik peniškas, daržovių, vaisių bei paukštienos sriubas. Dabar laikas valgyti, net persivalgant, melynę, pamido-

rus, obuolius, kriaušes ir salotas. Kiekvienas lietuvis tegul susilaiko nuo smulkų (tavernų) lankymo, tegul nė vieno lietuvių koja neperžengia slenkstio į svaigųjų gėrų parduotuvę — tegul jos visos išdžiūsta mūsų aplinkoje. Tegul visoki neįmoniška mūsų gyvenime žadinantieji pranyksta iš Marquette Parko ir kitų lietuviškų vietovių — tegul kartą lietuvis pajęgia svetimauciams ir saviems pasirodyti esąs tikrai vertas kovotojas už laisvę paties savo ir pavergto mūsų krašto. Lietuvis turi būti ažuolu, o ne puzdrū, išėti kovon prieš didžiausią žmogaus priešą sklerozę ir prieš kitą šį rudenį gresiančias ligas.

Asmenybės stiprinimas

Salia kūno stiprybės, nepamirškime stiprinti savo asmenybės jausmus. Čia mums reikia gero kūrėjo, tokių dvasios galių, kurie uždegtų mus ryžtis mėsist darban kitų gerovei didinti, artimo asmenybės tobulinti, jo jausmus skaidrinti. Turi nykti mūsų tarpe vienas kitam pavydas, neapykanta, nesutarimai, barmiai, peštinės ir net karionės. Kunigai ir daktarai, patys pirmieji meskime į prasmingiausią veiklą žmogaus istorijoje: aukokime savas jėgas silpniesiems broliui — jo trejosios sveikatos stiprinimui, kelkime jį iš visokeriopos nesveikatos lūno. Būsi tamsa sveikatingumo srityje dabar viešpatuoja mūsų kiškuose. Dvasios pasilpimo ženklai vis gausiau rodosi mūsų tarpe. Už tai mūsų labai išnaudoja visokie apgaudinėjotai. Vieni perša neva sveikatos arbatą — o ji pasirodo žaloja mūsų protą. Kiti perša neveiklius vaistus per gerybę. Treti bruka mūsų kiamis narkotikus, kaip linksmybės priežastį. Nėra pakankamai pasiaukojusių lietuvių gerui igyvendinti savyje ir artime — todėl nesiranda pasekėjų nei Kristaus vynuogynan, nei Gailestingosios Samaritėčio veiklai, nei prašalinamų negerovių mūsų tarpe naikinimui. Liaukimės mėgine žengti per kito lavoną savon laimę: nustokime vienas kitą įvairiais būdais išnaudoje. Šitoks nežmoniškas nė vienam naudos neatneš, neatneš ir negali atnešti. Gėris mūsų tarpe atsiras ir gausės tik per mano, tamstos ir kiekvieno kito pasiaukojimą kitam. Nėra kito kelio į laimingesnį mano, tavo ir kiekvieno kito gyvenimą. Todėl negaiškime velni laiko. Visi imkime savos dvasios — savos asmenybės stiprinamosios veiklos. Nustokime vien lietuvių judinę ir visas puses. Pradėkime grožėtis malda, kūrybine veikla, muzika, šoku, knyga, tapyba, sava spauda, radiju, televizija ir kiekviena kita lietuviškos kūrybos apraška. Nustokime skendę įvairiausiose prietaisose. Imkime saviškumą ir sveikatingumą vertinti pavieniai, o ne grupėmis. Nepeikime visų demokratų ar respublikonų vien už tai, kad juose pasitaiko negeistinių asmenų. Dėl vieno netikusio daktaro bei dvasiško neniekinkime visų kunigų bei gydytojų. Dėl kriminalinių juodos spalvos nusikaltėlių nemeskime šešėlį ant visų tamstos spalvos žmonių, nes toks elgesys yra tikrai nesveikos asmenybės žmogaus veikla, galvojamas ir jutimas. Meskime akumėnį iš savo rankos, nes nė vienas nesame angelas. Brutumas, peštinės ir kitoks jėgos vartojimas kito gėrio suardymui yra visiems pragaistingas elgesys. Keiskime į kūrybingai galvoti ir jautsi pajėgiančius asmenis.

Čia daug darbo turi padėti visi mūsų visuomenės vadai. Jie rabiniškai atkaklumu turi mus visus savo pavyzdžiu raginti raginti pamilti darbą kūrybinį ir

tik per naudingą veiklą ryžtis gerinti savo padėtį. Žydai rabinauti saviškumą mokslui, higienai, sveikatai, kietam darbui — už tai jie šiandien vyrauja visoje kūrybinėje srityje. Nepavydėkime jiems, bet dirbkime eldami kiekvieno kūrybingojo pėdomis.

Taip ir visais kitais mums priinamais būdais ryžkimės stiprinti savo kūną, asmenybę ir protą. Tada mes pajęgsime tapti silpniesiems pėstakais ir pajęgsimais savos ir artimo gėrovės kelyje. Iki šiol tikrai mes per daug energijos išliejome ir liejame įvairiausiomis peštinėmis. Pešamės tarpusavyje organizacijose, šeimose, suėjimose ir visur kitur, kur asmenybė, kitaip sakant, jausmais nusileps lietuvis, kurio tikslas, ypač jei jam pasitaiko į atsakingesnę vietą įkopti minėtai pasilpusiam asmenybe stovyje esant.

Barnius apsaugokime nuo peštynių

Kol mes asmenybėmis netapsime bent kiek žmoniškesniais, barmis, peštinėmis ir net kariausime vieni su kitais. Žinoma, tada trečias — jis bus visų mūsų priešas — pasinaudos visų mūsų nelaimė. Už tai stenkimės bent barnius apsaugoti nuo peštynių. Dabar mes susipažinkime su pagrindais, ant kurių mes turėtume statyti savo sugyvenimo vienas su kitu buveinę.

Niekas nesistebi dabar, kad žmonės šeimose bei tarpusavyje organizacijose ir kitur barasi, nesutaria, susikalbėti ir bendrai veikti nepajęgia. Kas šeimų sugyvenimui pagerinti tinka, tas naudinga yra kiekvienoje vietoje, norint tvarkingesnio gyvenimo susilaukti. Tikruose kartais šeimose barmiai virsta peštinėmis, net mustynėmis bei vienas kito nugalabinimu. Štai, dabar tvarkingiausias vyras lietuvis turėjo psichiškai nesveiką žmoną. Ji tokį pragarą kelė namuose, kad

visi ju vaikai išsikirstė iš namų. O vyras staiga nesirgęs mirė ir žmona neleido niekam jo lavoną liesti per tris dienas. Nelaimė, kad gydytojas pasirašė mirties liudijimą jo negydydamas. Dabar mirusiojo motina rūpinasi susekti, kaip mirti pakenkė jos sveikam kaip ažuolas ir labai žmoniškam, vis tikėjusiam, kad žmona pasitaisys, sūnui. Tai didelio nesveikatingumo šeimoje pavyzdys. Mažesnių nesveikatingumo asmenybių susiklostymė yra mūsų nesuskaitoma gausa.

Ilgai truks, kol mes pajęgsime savomis asmenybėmis taip sustiprėti, kad mūsų tarpusavyje sugyvenimas bent kiek žmoniškesnis. Už tai mes jau šiandien mokytis taikingo sugyvenimo taikykli ir verskime save jų prisilaikyti. Yra septynios taikingo sugyvenimo svarbiausios taisyklės, kurių prisilaikant gerėja vyro ir žmonos, bei kiekvienos kitos žmonių grupės tarpusavyje sugyvenimas, susiklausymas ir gausiai teigiam viena kitam atsiėsimas. Tada, žinoma, susilaukiama teigiamų vaisių.

Aktorius Alfons Brinka deklamuoja Lietuvių sodybos, Chicagoje, pažmonie metu. Nuotr. M. Nagio

Atsalk, tik tada veik

Nežiūrint dėl ko pradėdama barmis šeimoje, abu besibarantieji gali labai vienas kitam išpiktėti. Tada įtampa, nusivylimas ir užsigavimas iškraipo faktus ir sveikas galvojimas darosi negalimas. Vietoj sveiko galvojimo įsipykę žmonės vienas kitam prikiša nesamą blogą valią. Paskiri žodžiai atsiejami nuo minties ir prie jų imama kabinėtis. Todėl, jei norima šeimoje išsiaiškinti, visų pirma reikia sumažinti emocijų įtampą — kitaip ji virsta audra. O kaip to sumažinimo atsiekti?

Kiekvienas žmogus jausmais atšala skirtingai. Vienas emė pasivaikščioti. Kitas nesveikai pakilusius jausmus atleidžia, griebdamasis stipraus sporto ar kokio darbo. Vonia ar pirtis trečiam gerai pasitarnauja nervų pakilusių apraminimui. Nežiūrint ką teigiamo darysi — svarbu, kad tu savo jausmais atsielsi. O kai nebūsi supykęs, tada gal ir barnius pamirši. O jei negalėsi barnio išvengti, tada turėsi prisilaikyti antros besibarant taisyklės, bet apie ją kitą kartą.

Išvada. Tik per savo dvasinių jėgų — gėrio suteikimo savyje ir artime mes galime laimingesniais tapti. Už tai visas savo jėgas teikiame teigiamų jėgų savyje gausinimui. Jau nuo šiandien neįsikišame energijos (ji labai ribota) savęs menkinimui, savo kūno, proto ir asmenybės silpninimui.

Pasiskaityti: The Palın Truth, Vol. XLI, No. 7. August. 1976.

— Mulias jau buvo žinomas senovės germanams ir galams, tuo tarpu kai senovės romėnai, graikai ir rytų žmonės kūną valydavo aliejais. Romėnų rašytojas Plinius mulią vadino šiaurės išradimu. Romėnai mulią gabendavosi iš germanų. Pompejoje yra rastas gerai išlikęs mulio sandėlis.

PLOKŠTELĖS, GAUNAMOS "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE

Plokštelės pavadinimas

ANOJ PUSEJ NEMUNĖLIO

AURELIA

DAINOS

DAINOS LIETUVIŲ IR KT. TAUTŲ KOMPOZIT.

DAINOS LIETUVAI

GINA CAPRAUSKAS dainuoja

LABĄ RYTĄ

LAUMĖS JUOSTA

LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA

LIETUVIŲ TAUTINIAI SOKIAI

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYCIOS VAIKŲ

NE PASVENTINIMO IŠKILMĖS

OL TOLL TOLL

JŲREIVIŲ KELIAI

RADIO VAKARUSKININKS DAINUOJA

SVAJONIŲ ŽEMĖ

SILUVOS MARIJOS KOPLYCIOS PASVENTINIMO IR RELIGINIO KONCERTO MOMENTAI

ZIRGINĖLIAI

DAINOS

GRISIM, GRISIM

MUZIKA FRANZ LISZT

KETURI AUTORIAI: Poezija ir pauzė

IV LITERATORŲ VAKARAS

LITERATORŲ VAKARAS

SEK PASAKĄ

RINKINYS 18

RINKINYS 19

RINKINYS 25

RINKINYS 26

RINKINYS 27

RINKINYS 28

AKVARELĖ

L. T. M. ANSAMBLIS "CHURLIONIS 30"

LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DAINOS

KOKIAIS KELIAIS AS KELIAUCIAU

GAUDZIA TRIMITAI

TEVISKES NAMAI

Br. Budrūno kūriniai

"GELBEK MUSI" IR KITOS GIESMĖS

Philadelphia Lietuvos choras "Viltis"

LIETUVIŠKOS GIESMĖS

MES ŽENGIAM SU DAINA

MANO ATSEMINIMAI LIETUVOS

DAINUJAM SU LEONE

DAINOS IR ARIJOS

SUK, SUK RATELĖ

VASARIO 16 LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES 50 METŲ MINEJIMAS

ZIBURĖLIS

Artistai

Dainos į plokštelę įrašytos Lietuvoje

A. Jūratė Paukštelis

Aldona Stempulienė

Birutė Valtierienė

Salomėja Čerienė

New Yorko Lietuvių vyrų choras "Perkūnas"

Choro vadovas V. Strofa

Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys

Izidorius Vasyliūnas, 2 pl.

(Išleido L. Bendr. kultūros Fondas)

(Išleido Liet. Vyčiai)

Philadelphia Lietuvos choras "Viltis" (Stereo)

Modernūs kūriniai, atliekami Tamošino orkestru

Ir solistų

(S. Barcus)

N. Ščiukaitė

A. Trečiokas

Kvartetas Viltis

Pianistė Julija Rajauskas

III-asis

Skaitytojas Jonas Aistis

IV-asis

Laima Rastenytė

A. Sabaliauskas

D. Dolaskis

A. Dvariono muzika

A. Sabaliauskas dainuoja

P. Dėdė-Grauzinis-Volteraitė

Karo muz. orkestras ir kiti

Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys

Stasė Klimaitė

Vyrų kvintetas "Baltija"

Br. Jonušas. Maršai

atlieka šv. Kazimiero parapiljos choras

Dirigavo Leonas Kaulinis

Alger Brazil ir Ziburkė

New Yorko Vyrų orkestras

L. Juodytė ir gitaras

L. Juodytė dainavimas

Janina Nomeikaitė-Armonienė

Vilniaus Tautinis choras ir solistai

L. Stukas, Ziburkė, Rūtos ir

parapijų ansambliai

Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys

(Illinois valstybės gyventojai prie tų kainų pridėkite 5% taksu mokesčiams ir 25 centus persiuntimui.)

Užsakymams į Kanadą reikia pridėti po \$1.75 pašto išlaidoms.

Užsakymus siųskite: DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$26.00. Canada \$28.00. Foreign Countries — \$29.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn. 1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00 \$15.00 \$10.00 \$4.00
Kanadoje	\$26.00 \$15.00 \$10.00 —
Kitose	\$26.00 \$15.00 \$10.00 —
Užsienyje	\$29.00 \$17.00 \$11.00 —
Savaitini	\$18.00 \$10.00 —

- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS

2858 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akuterija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-4446

Priima ligonius pagal susitarimą

Jei natsilepia, skambinti 371-8064

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Avenue

Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12:4 val. popiet. 10:4: šeštad. nuo 1 iki 3 val.

Pagal susitarimą

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezid. tel. WAibrook 5-3048

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val: pirm., ketv. 1 iki 5 v. popiet. Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val: pagal susitarimą; pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10:4: šeštad. 19-3 val.

Ofs. tel. 753-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Kėrvų ir Emocijų ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 2-6878

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUTERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei natsilepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akty Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

ŽMONIŲ SANTYKIUOSE IR VISUOMENĖJE

Mokslininkai trina kai kuriuos praeities įvykius, aiškindami jų priežastis, žvelgdami ne tik į to meto aplinkybes, bet ir į politikos ar tautų vadų sveikatą ir ligas. Kieti diktatoriai, monarchai, tironai pagal tyrinėjimų išvadas yra buvę dažniausiai kuriuo nors atžvilgiu nevisiškai normalūs žmonės. Tik sąlygų ir laiko dėka pasidarę valdovais, jie tapo tironais, nes, būdami nesveiki, jie nesupratę savo tikrovės ir visiskai nepasėję žmonių reikalų. Nėtolimoje istorijoje ypač iškyta tokie, kaip Prancūzijos Liudvikas XVI, vėliau Marksas, Leninas, viščiškai neseniai — Stalinas ir Hitleris. Jie visi buvę su psichiniais trūkumais, turėję persekiojimo manijas, niekuo, nepasitikeję ir kūrę naują, savo ligotoje fantazijoje susikurtą, pasaulį.

Tai iškelia savo ilgų metų patirties išvados dr. George E. Vaillant, Harvardo universiteto medicinos profesorius. Jis tai kelia ne tik istorikai, bet labiau žvelgdamas į dabartinius laikus, nors konkrečių žmonių, dabar stovinčių įvairių valdžių viršūnėse, jis neličia. Jis kalba tik apie subrendusius, nesubrendusius ir neurotikus, kurie šiandien vadovauja viešajam gyvenimui — politikai, institucijoms, įmonėms, žmonių sambūriams. Anot jo, „dažnai tas, kurį mes daugelį metų pažįstame ir kuris yra parodęs subrendimą savo asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime, po tam tikro laiko, dažniausiai senatvėje, parodo ligą, ne normalumą, nesubrendimą ar žiaurumo žymę, kurių priežastys glūdi paveldėjime, aplinkoje, ligose ar ankstyvoje senatvėje“. Konkrečių šių laikų pavyzdžių laiko vokiečių „Der Spiegel“ buvusį profesorių ir genialų Vokietijos ekonominio gyvenimo kūrėją Erhardą, nepajėgusį būti kanclerio pareigose, nes jau buvęs ligonis.

Valstybių istorija neretai pasikeičia, kai gabus, bet už normalaus gyvenimo ribų esąs žmogus patenka valdžion. Sveicarių „Zeit-Bild“ primena antrojo karo pabaigos derybas ir politinės pusiausvyros pasiekimą. Derybose Teherane ar Jaltos dalyvavę tokie kraštutiniai vadai — niekuo nepasitikintis Stalinas, suparalizuotas ir skausmus, kenčiąs Rooseveltas ir jau apkuręs Churchillis. Pirmojo karo taikos sutarties derybose didžiausia įtaką turėjo Amerikos prezidentas Wilsonas, išskėles gražių ir kilnių idėjų, kaip tautų apsisprendimo dėsnį, bet nesugebėjęs privesti sprendimų prie pabaigos, nes jau kentėjęs nuo kepenų ligos ir neturėjęs valios praversti pritarimo, kad Tautų Sąjungoje dalyvautų karą laimėjusi ir daug įtakos galėjusi turėti Amerika. Erhardas dėl cukrinės ligos, su susijusios komplikacijų laiku atsiskėjęs kanclerio vietos, nepadaręs didesnių nuostolių Vak. Vokietijai, o tik savo partijai, kuri praradusi vadovaujamą vaidmenį.

Prof. G. E. Vaillant, kaip gydytojas tyrinėtojas, neadaro politinių išvadų, bet tik nuskaidina sunkumus, kurie susidaro gyvenime, kai buvę normalūs ir intelektualiai pasirusę žmonės veikia kokios nors ligos įtakoje. Visuome-

niniam gyvenime jie yra našta kaimynystei ir veiklos aplinkai. Įstaigose ar įmonėse jie tampa tironais, šeimose — diktoriais, savo asmeniniam gyvenime kraštutinių sprendimų vykdytojai. Tokie Berriganai, pasisakę neva už socialinio gyvenimo taisyklų ir už taiką, pasireiškė priešingybėmis, naudodami prievartą, kovą ir viešosios tvarkos ardymą. Pagaliau išsikyrė iš savo aplinkos, nuėdami savitais keliais — pasidavę praktiniam materializmui.

Istorijoje ir dabartyje pririnkti tokių pavyzdžių būtų galima daugybę, kalba minėtas mokslininkas. Bet čia yra medicinos, visuomenės nuotaukų, valstybės ir tautos reikalas. Tik jos mažo savo vadovų dvasinius pasikeitimus, kurie priklauso nuo sielos ir kūno jungties — kūnas jau nėra priemonė sielos veikimui.

Normaliai brendę, intelektualiai pasirusę ir buvę didesnių ar mažesnių sambūrių vadovai staiga ir peranksti pasireiškia pasikeitimais nuotaukose ir santykiuose su aplinka. Pasikeičia jie ypač santykiuose su žmonėmis, su kuriais reikia kartu dirbti ar gyventi. Geriau, anot prof. Vaillanto, kad jie yra tik mažo būrio vadovai, bet blogai, kai jie yra tapę valstybių, tautų ar visuomeninio junginio vadais. Jų užsėlę, dar jiems patiems ir net gydytojams nežinoma, liga daro į jų veikimą įtaką, kuri atneša žalą jų veiklai, kuri pakeičia kartais net tautų istorijos kryptį, kaip tai buvo su Vokietija, kaip tai įvyko su Anglijos imperija, kaip yra buvę anksčiau su prancūzų revoliucija.

Demokratinė visuomenė išvada: turi daryti pati savo išmonę. Revoliucija neatneša gyvenimo pagerinimo, bet pralėja daug kraujo. Valstybiniam ir visuomeniniam gyvenimui reikia laiku suprasti pasikeitimus savo vadovuose, nepaisant jų atliktų darbų ir turėtų didelių sugebėjimų. Kai ligų įtakoje atsiranda psichinė baimės apraiška, reikia jau žinoti, kad tokie vadai bijo netekti savo vietos. Jie visus kaltina, kurie bet kuriuo būdu nepripažinti jų nenormaliems eljimams, tik ne savo elgesį. Iš perdėtos baimės kyla „nepasitikėjimas kitais ir savo laimėjimais, o tada valstybėje atsiranda prievarta, visuomenėje — ardymas visko, kas ne jų padaryta.

Tokioje dvasinėje būsenoje atsiranda baimė prarasti savo net menkiausias pozicijas, ypač valstybinio ar visuomeninio lygio. Persekiojami praeities klaidų, nepasiekimų, kurių daugelį patiria, didesnių ar mažesnių nusikaltimų tautai, jie tampa net panikos kėlėjais, tampančiais persekiotojais. Tai jau patalogiški nervinės įtampos reiškiniai — kova vienu prieš kitus. Ne be reikalo sveicarių „Zeit-Bild“ metinių proga sako, kad ir Helsinkio aktas yra panašios baimės ir savimi nepasitikėjimo išvada, pakeitusių laisvųjų ir pavergtųjų istorijos eigą. Kokia konkrečiai išvada yra galima, tai jau demokratinės visuomenės uždavinys tai surasti.

P.S.

ŽMONĖS, DUONA IR LAISVĖ

Turtingoje Amerikoje trūko žmonių ir laisvės

GEDIMINAS GALVA

Anglijos vyriausybė rūpinosi kolonijų valdymu.

Gyventojų prieauglis

Tik XVIII a. gyventojų prieauglis buvo kiek spartesnis. Žinia, tuo metu nebuvo daromi gyventojų surašymai. Tik 1790 m. padarytas pirmas JAV gyventojų surašymas ir iki šio meto tebetiesiamas kas dešimtmetis.

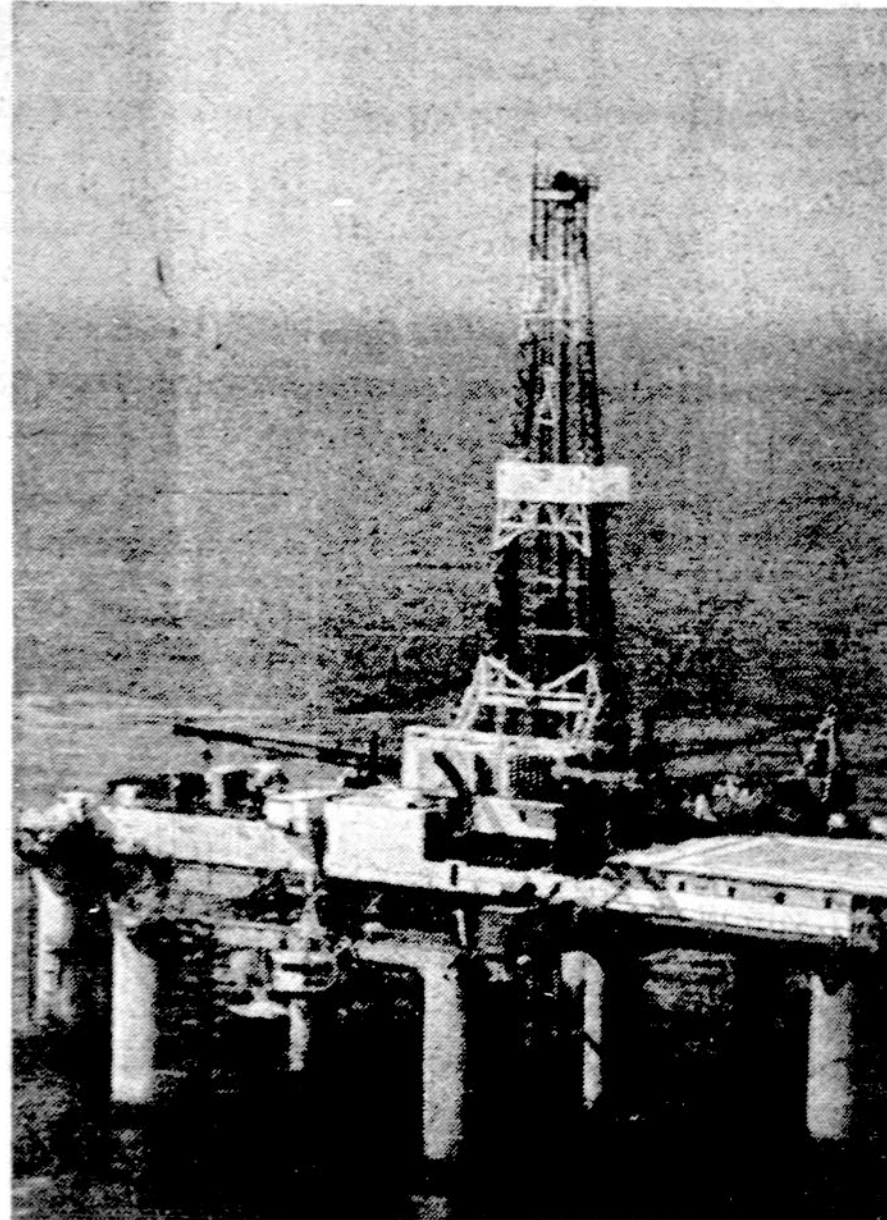
Benjamino Franklino paskelbtas duomenimis 1730 m. buvo 600,000; 1750 — 1,1 mil., o 1776 — 2,5 mil. gyventojų. Jo žiniomis metinis gyventojų prieauglis siekė 3,5 proc. išskaičiuojant ir imigrantus, XVIII a. iki kolonijų paskelbimo nepriklausomomis ypač sparčiai imigravo airiai, skotai ir vokiečiai. Vokiečių imigracija ir vėliau buvo sparti, bet jie pasirodė visai tautiškai neatsparūs svetimos šalyse. Vokiečiai yra stiprūs tik savo bendruomenėje, bet greitai nutauto anglosaksų kraštuose.

Nepriklausomybės paskelbimo metais buvo apie 2,5 mil. gyventojų, kurių arti 2 mil. — baltieji, o kiti — juodieji, to meto vergai, kurie beveik šimtmetį turėjo laukti išlaisvinimo.

Amerikos kolonijose anksčiau vedė ir natūralinis gyventojų prieauglis siekė 2 proc. 1800 m. šeima augino 7 vaikus, kai 1976 m. — 1,76.

Anglijos bendrovės terūpėjo pelnas. Jis galėjo būti žymiai didesnis, jei Amerikos kolonijose būtų buvę daugiau gyventojų. Naujasis žemynas pajuto darbininkų trūkumą. Net kolonijas paskelbus nepriklausomomis valstybėmis žemė buvo dar labai pigi, — akras kaštavo apie 3 šilingus, taigi staliaus dienos uždarbį. Darbininkai tedirbdavo pramonės įmonėse ar žemės ūkiuose, kol jie prasigyvendavo ir savistoviai įsikurdavo.

Didesnėse plantacijose, kuriose buvo auginamas tabakas, ryžiai ir kitos kultūros, verkiant reikėjo rasti darbininkus. Jie buvo viliojami, kelionės išlaidos apmokamos, apgaudinėjami ir net jėga panaudojama vežti vergus ir juos parduoti Amerikoje. Apie 90 proc. vergų anglų laivais bu-

Anglijū juosta dirbtinė sala šiaurės jūroje. Čia suelkti naftos iš jūros gavimo įrenginiai.

AUŠRA IŠEINA Į GYVENIMĄ

Dviejų draugių laišakai

Romanas iš okupuotos Lietuvos

MARIJA VINCERYTĖ

34

— Už laiškus, šuniai, už laiškus! — tarė.

Išsigandau! prasidės, galvoju, muštynės. Bet žiurkėvė tik apstulbo, išsižiojo. Mes ir palikom jį bestovintį.

— Palauk, sakau, Leonui. — atkeršys jis tau! Nekeršys, sako, jis bailys. Nieksai visada bailūs.

Virginija

Vilnius,

1961.IE.25

Virginija,

Jau antrą savaitę, kaip dirbu statybose. Naujas, iki šio! nepažįstamas gyvenimas.

Paskyrė mane čia pat Antakalny prie gyvenamųjų namų statybos, prie Nerės. Visa Nerės pakrantė šiuo metu nutupdyta pradėtai ir baigiamai statyti, vienas į kitą panašiais mūrukais.

Statybos, kiek spėjau įsižiūrėti, lyg ir atskiros respublikos ar maži miesteliai, kur tarp mūsų, pastolių, plytų ir cemento krūvų, tarp gelžbetonių, traktorių, kranų gyvena būriai žmonių su savo papročiais, požiūriu į gyvenimą, su savo kalbos žargonu, interais savotiškai jie laisvi. Nieko nebiju, negerbia, su nieku nesiskaito: žemiau jo nebūna, prastesnio darbo nebūna. Į statybas ateina visi tie, kurie niekur kitur nebeguoda darbu, arba niekur kitur netinka. Netikėjau, kad žmonės galėtų taip galvoti ir taip kalbėti. Ką besakytų, viskas sudviprasmintas, begėdiška — supaleistuvinta. Jei man ankščiau kas būtų sakęs, kad mergi-

nos gali tokius žodžius tarti! Ir kas keisčiausia di-džiojasi tuo, lenktyniauja: juo begėdiškiau, juo gražiau. Rūksta buldozerių verčiamos dulkės, garuoja verdama smala lyg kokioj raganų virtuvėj — ir keiksmas, juokas. Viskas čia susipina, derinas. Dirba čia lietuviai; lenkai, rusai. Sutiko mane labai nedraugiškai. „Panėle pas mus atėjo“, „Dirbsit panele?“ ir priedo epitetai, charakteristikos, kurių pakartoti neįmanoma.

Klausausi aš pirmą dieną ausis pastačius, dairausi kaip žuikis — nieko nemoku, nieko nesuprantu. Žiop-sau vienu metu, galvą iškėlus, laukiu, kol nusileis keltas plytomis — tik lept kažkas sunkus ir šlapias man ant peties, ant krūtinių. Grįžteliu — stovi šalia storas, išpurtes senis ir juokiasi: „Kaip panelyte, patinka pas mus?“. Ir dabar jaučiu tą šlapį, išpurtsių ranką — persigėrė, atrodo, iki kaulo. Trenkiau jį alkūne! Juokas, replikos. Viskas čia priimta, viskas čia galima.

Nuėjau pirmą dieną su kartūno suknele. Vienas praedamas brūkšt kalkėta mente, kitas šlapią ranka. Trykšta nuo virsaus skiedinys ir vis pataiko į mane. Grįžau visa kalkėta, perslapiu, sustyrus.

— Paragavai statybų pyragą? Pasventino tave! — juokiasi išsišiepęs Kostas. Čia tau ne mokykla.

— Na ir kas! — sakau.

— Bepročių reikia būti, kad išmaintyti medicinos seserų mokyklą į statybų darbininkę! Bet pakalbėkim atvirai, — tarė jis, peredamas ir rimtesnį toną. — Draugiškai pakalbėkim. Juk tos priežastys (kam-bary buvo tik Valė ir jis), kurias čia Zita motinai susakė, tai tik akims dumti. Čia kas nors kita yra, jei-gu tu iš tiesų iš mokyklos atėjai ir jeigu tave pašalino?

— Tai jūs mane apgavike, melage laikot! Tad aš pas jus ir gyventi negaliu, — atsakiau įsižeidus.

— Kam būtinai apgavike, ar negali būti priežas-čių. Kalbėkim draugiškai. Manau tu esi tokia naivi, kad dėl niekų atsisakytum mokyklos, specialybės,

Shirley Temple, žinoma JAV kino artistė iš vaikystės dienų, dabar paskirta Valstybės departamento protokolo šefė. Tai labai svarbios pareigos. At-vaizde matome ją vos kelerių metų, vykusiai vaidinančią viename filme.

vo pristatyti ir parduoti Virginijos ir Pietų Carolinos plantatoriams.

Istorikas R. Hofstadter veikale „America at 1750“ rašo: „Tuo metu trūko imigrantų, jų atitinkamo pasirusimo tuoju išskirti ir kapitalo. XVII a. imigrantai buvo laisvi, pusiau laisvi ir vergai“.

Viena didžioji anglosaksiška nuodėmė — vergija, nors Nepriklausomybės pareiškime skelbiama laisvė ir laimė, tik vėliau buvo išpirta sumokėjus nepaprastai aukštą kainą.

Zemės ūkis

B. Franklino duomenimis vienodai pasiturintys buvo Amerikos gyventojai 1776 m. Naujosios Anglijos gyventojai buvo neturtingiausi, vieno gyventojų turto vertė siekė 1500 dol., kai pietinių valstybių gyventojų turtingumas buvo keturis kartus didesnis, bet 42 proc. viso turto sudarė vergų vertė.

Daugumas kolonistų buvo ūkininkai ir plantatoriai, kurie jau sugebėjo ir vaikus išmokyti. Jie gyveno socialiai ir pajėgė dalį gaminių parduoti anglams. Pensilvanijos ūkininkai pardavė kviečius, P. Carolinos — ryžius, o N. Anglijoje mišką kirtę, medžius ir net pagamintus laivus perleido anglams. Svarbiausia prekė buvo tabakas. Netrukus atsirado ir gyvulių ūkio gaminių — mėsos ir sviesto perteklius. Žemės ūkio gaminius supirkdavo tarpininkai ir juos parduodavo anglams.

Anglai naudojo ūkinį ir prekybos monopolium. Jie leido žemės ūkiu verstis, miškus kirsti, kasyklas steigti ir kolonistus ver-

— Man tikėjimas ne niekai, ir aš niekada nenoriu elgtis ir kalbėti kitaip, negu galvoju. Jiedu sužiūro į mane kaip nepasitikėdami.

— Gal jai ta specialybė nepatiko — pratarė Valė.

— Tu manai, kaip tau kad niekas nepatinka, taip ir kitiems, suniekino ją brolis. — Tu be specialybės, tai.

— Gerai, kad tu specialistas! Su diplomu! — Diplomuos kvailys, — atsikirtė Valė.

— Specialybė man patiko, — pertraukiau juos.

— Aš labai norėjau būti seseria. Bet yra ir brangesni.

— Bepročių reikia būti! — sušuko, neleidamas man užbaigti Kostas. — Nemokėti išsisukti!

— Vist žmonės likty be darbo, bei nekomunuotų ir išsipleptų, ką galvoja. Kas gi taip daro! Ir kokia nauda tau iš to? Tik tu pagalvok — būti prasta statybų darbininke! Dirbtum sau ligoninėį baigus, būtum sesuo. Tik beprotis gali taip padaryti.

— Pasielgiau, taip, kaip man atrodė geriau ir teisingiau. Ir ko jums sielotis.

Statybose, tiesa, nelengva. Paskyrė mane į mūrinių brigadą pagalbinę. Pirmoji kategorija. Skiedinį turiu padavinėti, plytas padavinėti mūriniams. Per dieną labai įvargsta rankos. Ir svarbiausia ta aplinka. Jeigu netikėčiau būtų sunku.

Šeštadienį nubėgau pas Aldutę. Ir jį šiais metais įstojo į Medicinos seserų mokyklą ir mokosi.

— Aušra, sako, gal man mesti mokyklą ir eiti pas tave. Abiem bus lengviau.

— Tau galvoj negerai, — sakau, nebent tau pačiai labai sunku.

Aš rodos nepasakojau tau, kad per tuos pusantų metų nuo savo tėvelio mirties ji labai pasikeitė: papilnėjo pasiaugino kasas, žodžių pilkas berniukas apsidengė plunksnomis ir pavirto patrauklia mergaite. Dabar ji eina devynioliktus. Bet nešioja susipynus dvi kasytes ir persirišus kaspinėliu — visai nepaiso stelia-gišky madų.

(Bus daugiau)

Spaudoje ir gyvenime

BILIJONAI IŠMETAMI MAISTO NIEKALAMS

Copley spaudos dienraštis „Beacon News“ skelbia gydytojų nuomones apie sausgyslių ir ypač jaunųjų pomėgių su didžiausiu pasigardžiavimu valgyti jokios naudos kūnui neduodantį maistą. Įvairiems užkandžiams, naudojamiems tarp pagrindinių valgių, išleidžiama per metus iki 2 bil. dolerių. Visados kur nors skuba jaunuoliai labai mažai skiria dėmesio maisto kokybei. Jo kokybės ir maistingumo jie nepaiso, o tik apgaudinėja save.

Maisto žinovų studijos rodo, kad

6 iš 10 mergaičių ir 4 iš 10 berniukų valgo menkos kokybės maistą vien dėl to, kad jis jiems patinka. Į jų pomėgių daug įtakos turi televizijos reklamai, kurie labai patraukliai parodo maisto skonį. Prelaidinėjimas pusryčių, naudojamas užkandžiams menkos kokybės maisto, tikėjimas, kad maisto niekai didina riebiųjų, sprendimas, kad pašalinę asmeninę veiklą svarbiau už valgytą nustatytą pagrindinių valgių — pusryčių, pietų ir vakarienės — yra žalingi sveikatai. Keptiniai — sausainiai, pyragaičiai,

Skaitytojų nuomonės

Dėl "Strategijos" po Helsinkio

DR. GR. VALANCIUS

Tokia tema diskutuota viename iš 4-rių simpoziumų, LF Bičiulių surengtame polit. studijų savaitgaly Los Angeles 1976.1.24-25.

Kažkas sūktelėjo: nė valstybės mokslo daktarai negeba pateikti tinkamų receptų. Mudu su kolega Juodeika neužsigavom (jam leido pakalbėti 8 minutes, man — 2), nors ta replika "rerum politicarum" mokslo ir neišreiškė respekto. Kokius čia receptus gali "išrašyti", kai "strategijos" planuojamos po pralaimėto mūšio, o ne prieš jį, kaip turėtų būti.

Siūliau padiskutuoti 1977 m. rudenį įvyksiančios Belgrado konferencijos "strategiją", bet tam neliko laiko. Dviminutinkai tekalbėjo apie "korporacinę santvarką", būsimą Lietuvos konstituciją ir kitokius "planus". Mums kalbėjimo "talentu" netrūka, gebame paplaukioti po plačius vandenis, kam kvaršinti galvą dėl sugrįžimo uostan.

Tebūnie leista apie Helsinkio konferenciją ir tariamąją pohl-sinkinę strategiją, pareikšti kelėtą minčių, kaip vienam iš daugelio apie tai jau pasisakiusių, kaip jie išmanė.

1. Dėl tos konferencijos nevertėsiu, — neverta. Jos iškilmingumas (dalyvavo prezidentai, premjerai ir Vatikano atst. arkiv. Casaroli) vertės nepapildina. Atsimename kaip baigęsi iškilmingiausios "lietuviškos vestuvės" Lietuvoje 1934 m. (moterys tū už poros mėnesių iširo). Iš šimtų kuklesnių — gimė šimtai šaunių lietuviukų.

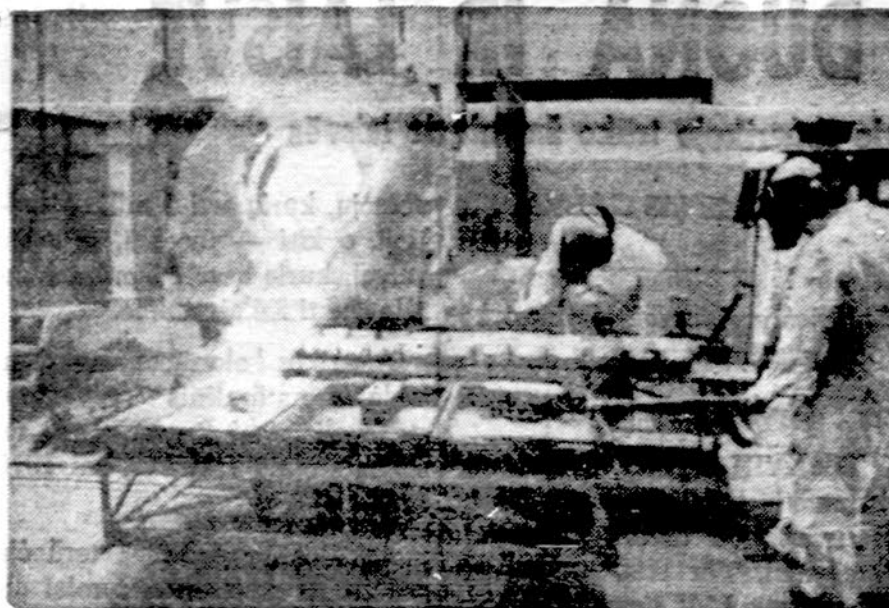
2. Deklaraciją (ne taikos sutartį ir ne visus saistančią tarptautinės teisės aktą) pasirašė 7 komunistinio režimo ir 28-nios va-

kariečių valstybės. Netikiu, kad pastarųjų vadai "overnight" ir "en bloc" pasidarys patsidavėliais ir skubėję nuvežti "dovanų" Brežnevui į Helsinkį, nieko už jas negaudami. Negavo vakar, gal gaus rytoj.

3. Helsinkio nieko nenustota, kas turėta. Tam, kas anksčiau atiduota, nieko nepridėta. Lietuvos nepardavė. Ji jau buvo parduota. Parduota 1939 metų Molotovo — Ribbentropo paktu, o vakariečiai tai priėmė tylos akto kitose konferencijose (1941 m. Maskvoj, 1943m. Teherane, 1945 m. Jahoje ir Potsdame). Tačiau tas tariamas akceptavimas tyliju nėra tarptautinės teisės sutartis. Tokia iš viso nėra ir negali būti joks "tylos sąmokslas". Teisiniu aktu tegali tik įsakmi, ant popieriaus surašyta, pasirašyta, ratifikuota tarptautinė, bilateralinė ar multilateralinė, sutartis.

4. Helsinkio protokolas, multilateralinė deklaracija, nėra taikos sutartis, kokia paprastai turi baigtis ir baigiasi kiekvienas karas. Helsinkio II pasaul. karas nebaigtas. Teisiškai sienos tarp valstybių tebėra tos pačios, kokios buvo prieš tą karą. Tesutarta ju "tuo tarpu" nelieči, palikti, kaip yra, t. y. "status quo". Išvėrtus tai, ir paprastą ženkamąją kalbą, reikiama pasilikime visi, kur stovime, nieko nekeisime, taikos sutarties su sienų pakeitimų protokolais ir naujais žemėlapiais nedarysime ir nekariausime. Visus tuos dalykus atidėkime "ad calen das graecas" (iki kada nors). Romėnai sakė: si vis pacem, para bellum (nori taikos, ruoškis karui).

5. Vokiečiai "iki kada nors" laukti nesutiko ir išsiderėjo, be-

Aukso gamyba Pietų Afrikoje. Šis kraštas daugiausia pagamina aukso, tačiau dabar pateko į finansinius sunkumus, kai aukso kaina pasaulio biržoje gerokai nukrito.

rod, penktą deklaracijos punktą, kad taikui dvišaliniu susitarimu status quo sienos gali būti keičiamos. Tai gali daryti visi, įskaitant nepasakyta, kad tik vokiečiai. Visi tai reikiama: nesimūškime, status quo sienų jėga nekeisime, vėsim kime detentės politiką. Taigi politika, bet ne teise, apie kurią Helsinkio protokolas visai nekalba, atideda "iki kada nors". Atseit, padarytas politinis, jei nori detentės strategijos aktas, bet teisinė sutartis.

6. Istoriškai, bet kokios tarpt. sutartys, nekalbant apie deklaracijas, visad pasitraukia į šalį, kai žygiuoja karas, kai jam "priešpriešas" įvyksta. Vienos kongreso (1815) sutarties aktai nesukliudė Rusijai žygiuoti į Vengriją 1848 m. (Kossuth), Prancūzijos ir Austrijos invazijos Italijon (1848-1850), Krymo karo (1853-1855), Prancūzijos — Prūsijos karo (1870), Balkanų karo (1877-78 ir 1912-13) ir I pasaul. karo (1914-1918).

Garsoji keturių didžiųjų (Clemenceau — Lloyd George — Wilson — Orlando) Versalio sutartis nesukliudė Italijos invazijos Abisinijon (1935), Rusijos įsiveržimo į Suomiją (1939-40), dargi pasėjo sėklą, iš kurios išaugo II-sis pasaulinis karas (1939-1945). Pastarasis formaliai ir teisiškai baigsis tik su taikos sutartimi, kuri dar turi būti padaryta, jei iš viso bus padaryta. Karo metu susitarimai buvo tik provizoriniai ir salyginiai. Visą (ir sienas) galutinai nustatys taikos sutartis, — buvo pagrindinis įtaisy — Potsdamų susitarimas.

7. Nesigilinsime į visapalimius aiškinti kitus Helsinkio "susitarimus". Jie šiandien atrodo nesvarbūs, bet gali pasidaryti labai svarbūs Belgrado konferencijai 1977 m. Priklausys nuo to, kiek efektingai ir kaip vieningai vakariečiai priims prie sienos (defensyvon) — ne ofensyvon pastūmęs) tų kitų quasi susitarimų lauztojus. Čia bus gera progą ir pabaltiečiams per tas 28 valstybes ar per vieną jų pateikti kaltinamąją medžiagą, per tuos 2 metus susikaupusią. Tie tariamai maži dalykai gali apversti ir visą didelį detentės vežimą su visų Helsinkio protokolų. Helsinkis turi ar gali turėti dvasią, bet neturi raidės, nei paragrafo. "Dvasia" yra besikeičiančios politikos produktas, raidė ir paragrafas — teisės nuostatas.

HEATING

AIR CONDITIONING

D. Zukauskas
4444 S. Western Avenue
Tel. — VI 7-3447

PLUMBING

Vonit, virtuvės sinkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 6 val. vak.
SERAPINAS — 778-0203

FRANK'S TV and RADIO, INC.

324 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 6-7283
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASTIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

8. Vienas didelis Helsinkio "užsislėpęs" laimėjimas — jau ant delno. Prieš pasisakę net ir Amerikos liberalai (NY Times, LA Times, Time ir kt.), ligšiol abejingi, minkšti ir dažnai netgi simpatizingi tautų "išlaisvintojams". Jie taip nelaukai pabudo ir subruzo. Turtum aukštyn kojom atsisoto vakarykščiai neišmanėliai. Sutartinė konservatorių ir liberalų triūba gali sugriauti detentės sienas. Tos dirbtinės — nenatūralios sienos griuvimą gali ir paskubinti nesilaikymas vadinamos "Helsinkio dvasios".

Dar tik nelabai aišku, ar liberalai neveidmainieja. Ar jie tik nemanevruoja, siekdami respublikoniškai valdžiai suversti demokratų kaltes, neužmirštas ir daug metų tebekabančias dėl įtaisy — Potsdamų bei Len - Lease gedos. Neužmirština, kad ir Helsinkis yra ne kitos, o tos pačios jaltos — Potsdamo vištos kiaušinis. Jos politinėje epochoje, deja, vis dar pamatysim. Tuo tarpu tik tiek. Tebe gyvename. Pagyvensim —

Dėl visko, kas aš esu ir kuo buvau, esu dėkingas savo motinai. Ji išmokė mane savo principų ir įkvėpė įprotį dirbti.
Napoleonas

WINDERS MEDICAL ARTS.

3213 W. 63rd Street

Tel. WA 5 - 4787

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

Mes pateiksim jums gydytojų

AR REIKIA VIZITINŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Būtiniai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsime patenkinti mūsų patarnavimu.

Klasikinio mūsų prozaiko, stilistinio

kalbos virtuozo

ANTANO VAICULAIČIO

naują apsakymų knygą —

Vakaras sargo namely

Pirmoji jos laida buvo išleista Ne priklausomai Lietuvoje ir turėjo didelį pasisekimą. Ši laida papildyta keliais naujais apsakymais.

Užsakymus siųsti — DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Kaina — \$4.00. 188 pusl. Iliuzijos gyventojai prašomi pridėti 5% (20 centų) mokesčius.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

324 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 6-7283
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASTIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. du apšildomi butai po 5 kambarių. Kreiptis —
1819 So. 50th Court, Cicero, Ill.

ISNUOM. 3 1/2 kamb. butas Brighton Parke, 44-os ir Rockwell apylinkė. Skambinti LA 3-3553.

MISCELLANEOUS

VALOME

Planuame ir vaškiojame visų rūšių grindis

J. BUBNYS — Tel. EE 7-5168

NAMŲ REMONTAS

PRIEIMAMA KAINA

Telsau ir naujai įrengti vonias, virtuves ir naujas laius. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas, tel. 776-0832 po 6 v. vak.

TELEVIZIJOS

MIGLINAS TV

Spalvotos ir Paprastos Radijai Stereo ir oro vėsintuvai Parduotuvės ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

NAMŲ APSILDYMAS

Telsau ir oro vėsintuvai. Pajamų šilumą taupiusi sistema. Parduotuvės ir taisymas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
A. BANYŠ — Tel. 447-5806

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

333 S. Halsted St. Chicago Ill. 60606
1901 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: 825-2377 — 254-3520

V. Valantinas

FRANK ZAPOLIS

3204 1/2 West 50th Street

Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda Jan 30 m. taruotai New York, New York to Connecot. out Lietuvai! Kas šiek tiek nuo 4 iki 5 val. popiet. 12-13-14-15 v. vak (Vedovus prof. J. Stukas) meg. FM

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5545 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis —

Lietuvių kultūrinį valandų anglų kalba, iš Ston Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WR90. 9.6 meg. FM) Pirmadi. 12-13-14-15 v. vak (Vedovus prof. J. Stukas)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5545 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis —

Lietuvių kultūrinį valandų anglų kalba, iš Ston Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WR90. 9.6 meg. FM) Pirmadi. 12-13-14-15 v. vak (Vedovus prof. J. Stukas)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5545 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis —

Lietuvių kultūrinį valandų anglų kalba, iš Ston Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WR90. 9.6 meg. FM) Pirmadi. 12-13-14-15 v. vak (Vedovus prof. J. Stukas)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5545 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis —

Lietuvių kultūrinį valandų anglų kalba, iš Ston Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WR90. 9.6 meg. FM) Pirmadi. 12-13-14-15 v. vak (Vedovus prof. J. Stukas)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5545 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis —

Lietuvių kultūrinį valandų anglų kalba, iš Ston Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WR90. 9.6 meg. FM) Pirmadi. 12-13-14-15 v. vak (Vedovus prof. J. Stukas)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5545 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis —

Lietuvių kultūrinį valandų anglų kalba, iš Ston Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WR90. 9.6 meg. FM) Pirmadi. 12-13-14-15 v. vak (Vedovus prof. J. Stukas)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5545 (code 301)

Kviečiame taip pat klausytis —

Lietuvių kultūrinį valandų anglų kalba, iš Ston Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WR90. 9.6 meg. FM) Pirmadi. 12-13-14-15 v. vak (Vedovus prof. J. Stukas)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

1467 Force Drive

Mountainside, N. J. 07092

Tel. 232-5545 (code 301)

REAL ESTATE

Queen of the Universe parap. apyl. 74 ir Central Park Ave. parduodamas 4 miegamųjų mūr. namas. 1 1/2 vonios, pusiau įrengtas šeimos kamb. Skambinti po 5 v. v. 436-3498

Pastovūs namai

Marquette Parke

2 butų moderniai įrengtas namas už Kedzie, Šallmair parko. Virš \$4,000.00 pajamų. Kainuoja \$30,000.00.

4 butų mūras prie Marla High. Naujas dujų šildymas, nauja elektra. 3 autom. garažas. \$44,900.00

2 butų po 6 kamb. liuksus 6 metų mūras ir mūro garažas. Atskiri šildymai. Įrengtas beismantas. Art 71 ir California. \$85,000.00.

6 kamb. didelis mūro namas. Naujas dujų šildymas. Garažas. Tuoj galima užimti. \$20,900.00.

Platus fotas arti Sv. Kryžiaus ligoninės. Pigus.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71 Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas —

Valdymas

Draudimai — Income Tax

Notariatas — Vertinimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

4425 So. Kedzie Ave. — 778-2233

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI

NUOMOSI

ĮVAIRŲS DRAUDIMAI

Maloniai Jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Av. — 254-5551

135th & Archer Av. — 257-5861

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4250 So. Maplewood, tel. 254-7480

Taip pat daromi VERTINIMAI,

GIMINTŲ IŠKVIETIMAI, pildomi

PILNIEŠIOS PRAŠYMAI ir

kitoki blankai.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St. 436-7878

ISIGYVITE DABAR

Mūrinis — 5 kamb. ir 2 kamb. pa-

stogėje. Centr. dujų šildymas, garažas

56 ir Rockwell. \$22,000

2 po 5 kamb. mūr. Centr. dujų šil-

dymas. 2 maš. garažas. 61 ir Talmas

\$29,900.

3 butai ir tuščia krautuva. \$360.00

mėn. pajamų. Brighton Pke. \$28,000

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St. 436-7878

MACHINISTS

Expert necessary on Lathe Mill

and Blanchard grinders. Day or

night shift. Apply in person —

CREST MACHINE COMPANY

840 Industrial Dr., Elmhurst, Ill.

Phone — 278-2994

SCREW MACHINE-

SETUP

B & S. Full time, permanent.

Benefits. Call —

Mr. Willey — 343-0400

DEMESIO

Linkamai nusiteikite perskaityti

ši humoristinę eilų rinkinį

Alijošiaus lapai

Knygos autorius dr. S. Aliūnas

88 psl. knygoje pateikia 60 linka-

mų eilėraščių.

Bilnotą linksmą įvadą parashė po-

etas Ant. Gustaitis. Knygos kaina

2.25 dol., Lietuviškos knygos klubo

nariams trečdaliu pigiau.

Užsakymus siųsti "Draugo" ad-

resu. Illinois valstijos gyventojai

prideda 5% mokesčių.

Perskaityti "Draugo", duokite

ji kitiems pasiskaityti.

Pastaruoju metu aukso kaina tarptautinėje rinkoje nukrito nuo 122.50 iki 105 dolerių už unciją (31.1 gr.). Vakarų Vokietijos aukso atsargų sandėlis

AUKŠČIAUSIAS BOKŠTAS PASAULYJE

J. VAICELIŪNAS

1976 m. birželio 26 d. Toronto mieste buvo atidarytas publikai aukščiausias bokštas pasaulyje — CN Tower, kurio aukštis yra 1815 pėdų arba 553 metrai. Tą bokštą statyti norėjo trys Kanados bendrovės: CN (Canadian National) geležinkelių bendrovė, CP (Canadian Pacific) geležinkelių bendrovė ir televizijos bendrovė CBS. Bet vėliau dvi paskutinės bendrovės atpuolė, o buvo sudaryta nauja bendrovė — CN Tower Ltd. Jai finansinį pagrindą davė CN ir kiek Crown Co. CN Tower daugiausia finansavo CN bendrovė. Ji pinigų numato atgauti su procentais per 20 metų. To bokšto statybai buvo numatyta išlikti 21 mil. dolerių, o praktiškai išėjo 57 mil. Bokšto statyba buvo pradėta 1973 m. vasario mėnesį ir buvo numatyta baigti 1974 metais, t. y. per metus su keliais mėnesiais, o buvo baigta 1976 m. birželio mėnesį.

CN Tower yra aukščiausias bokštas pasaulyje. Tiesa, N. Dakota ir Lenkija turi 200 pėdų aukštesnius bokštus, bet jie yra tik radijo bokštai, palaikomi vielinių atampų. Turistai į juos patekti negali. CN Tower aukštutinės patalpos iš karto gali tilpti apie 1000 lankytojų, neskaitant bokšto apačioje esančių patalpų. Bokšto 342 mtr. aukštyje prasideda žiedas, kuriame yra 7 aukštų patalpos: atviros ir uždaros stebėjimo patalpos, besisukantis restoranas, kuriame gali tilpti 420 svečių. Restoraną apsiskaito per 90 minučių. Taip pat yra TV administracijos ir kitokios patalpos. Restorane pietūs dviems asmenims — 45 doleriai. Dar viena stebėjimo patalpa yra 447 mtr. aukštyje. Joje telpa 60 lankytojų.

Per dieną į tą bokštą gali patekti 30,000 lankytojų arba per metus vienuolika milijonų, jei jų tiek būtų. Tikimasi per metus sulaukti 2-3 mil. lankytojų. Dabar tas bokštas yra naujiena ir vasaros metas. Todėl prie bokšto keltų susidaro eilės lankytojų. Esant geram matumui, iš stebėjimo patalpų galima matyti Rochesterį, N.Y., bet, esant blo-

Bokšto apačioje taip pat yra restoranai, baras, plaukiojimo basėnas. Vestibulyje sumontuotos

JUBILIEJINĖ LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ STOVYKLA

Lietuvių fronto bičiulių jubiliejinė 20-ji stovykla pradėta rugpjūčio 1 d. Dainavoje vėliavų pakėlimu. Kalbėjo LFB c. valdybos pirm. dr. Česius Kuras ir PLB garbės pirm. Stasys Barzdukas. Kalbėtojai pabrėžė, kad tokios stovyklos yra dvasinio sustiprinimo momentai. Vakarė stovyklautojams stud. Paulius Kuras parodė filmą iš III-jo PLJ kongreso Argentinoje, Uragvajuje ir Brazilijoje.

Paskaitų ciklą pradėdant, vadovas Vacys Rociūnas pabrėžė, kad jubiliejinė stovykla yra 13-ji Dainavoje, kitas keturias stovyklas bičiuliai yra turėję pas liet. pranciškonus Kennebunkporte, dvi Wasagoje, Kanadoje, ir viena Union Pier, Mich. Per 20 metų studijų savaitės paskaitų yra skaitę mūsų žymūs įvairių pažiūrų intelektualai, palieta daug aktualių politinių, kultūrinių, švietimo, religinių klausimų, turėta literatūros vakarų, koncertų, vaidinimų.

Pirmoje paskaitoje Stasys Barzdukas pateikė mūsų visu-

rodyklės: laiko, oro, vėjo, matavimo, oro taršos ir kitos. Taip pat yra TV langeliai, kuriuose rodo perdudamą programą. I. bokšto viršų pakili ir nusileisti bilietai: 2.75, 2.25, 1.50 dol. Prie CN Tower yra aikštė, kurioje telpa 750 automobilių. Bokštas sveria tiek, kiek sveria 23,214 didelių dramblių.

Prie to bokšto statybos prisidėjo ir amerikiečiai. Jų 10-ties tonų helikopteris Volga užkėlė ant to bokšto 335 pėdų plieno anteną ir nuėmė darbo keltus. Amerikiečiams už tą darbą buvo sumokėta 230,000 dolerių.

CN Tower gali tapti Toronto simboliu, kuriuo iki šiol buvo Toronto naujoji rotušė. Toronto didelė dviejų dalių rotušė, kuri buvo pastatyta prieš 10 metų, kainavo 32 mil. dolerių, o CN Tower "pieštukas" kainavo 57 mil. dol. Su to bokšto paveikslais jau yra daugybė ne tik atvirukų, bet ir visokių kitokių suvenyrų, kurie pardavinėjami ne tik to bokšto suvenyrų, bet ir kitose krautuvėse. Yra ir stiprių gėrimų butelių su to bokšto ir artima Toronto aplinka paveikslu. Kieno eilė ateityje pastatyti aukštesnį bokštą už CN Tower, dar nespėjiojama.

meninio gyvenimo problemų analizę. Paskaitoje ir vėliau gyvose diskusijose mėginta nustatyti lietuviškojo gyvenimo įtampų priežastis, rasti priemonių joms sumažinti ir įrodyti, kiek tolerancija šiame reikale galėtų būti sprendžiamas faktorius.

Po vakariinės Jadv. Damušienės pademonstravo filmą iš Europos Lietuvių studijų dienų ir kelionės po Europą, o St. Smalinskienė savo filmu nukėlė į buv. LFB stovyklą Wasagoje.

Trečiądienį Oklahomos universiteto prof. dr. V. Vardys kalbėjo tema "Katalikybė ir tautiskumas Lietuvoje 1970-75 metais". Pranešimui naudota naujausia apie religijos ir tautiskumo problemą okupuotoje Lietuvoje medžiaga iš baigiamos rašyti knygos. Prelegentas peržvelgė istorinę ir socialinę raidą, privedusią prie dabartinės padėties Lietuvoje. Katalikų Bažnyčios persekiojimas, trėmimai, Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos, petijios valdžios organams, teismai, Kalantos auka, demonstracijos Kaune, slaptoji spauda, disidentai, Kudrka — buvė temos, paliečtos paskaitoje. Susidaro įspūdis, kad nacionalizmas Lietuvoje flituoja su katalikyste. Jau ten katalikybė priimama kaip tautinė institucija. Nelengvas dienas išgyvena katalikybė ir tautiskumas.

Abiejose paskaitose dalyvavo daug klausytojų, įnešusių vertingų papildymų į prelegentų iškel-

tas mintis.

Trečiądienio vakarė stovyklavietės paplūdimio svetainėje buvo iškilminga vakarienė, tradicinis jaučio kepimas. Nuotaikingai praleista keletas valandų. Aloyzas Baronas su savo keliolika humoristinių posmų jungėsi malonų renginį.

Stovykloje yra arti šimtinių stovyklautojų iš Chicagos, Clevelando, Los Angeles, Detroito, New Yorko, Akrono ir kitų vietovių. Savaitgaliui laukiama dar daug bičiulių ir svečių.

Seštadienį stovykla rengė meno vakarą, kuriame dalyvavo Anita Pakalniškytė iš Hamiltono ir rašytojas Aloyzas Baronas.

V. Rociūnas

— Paprastas pamokslininkas, jog reikia dorų augti, nedaug tereiškia. Dorinis auklėjimas tik tada gali sėkmingai vykti, kai jis virsta pačių auklėtinų auklėjimu. O pačių auklėtinų auklėjimui dorinis auklėjimas virsta tik tada, kai doriniai reikalavimai sąmoningai suprantami, o ne tik automatiškai priimami. Sąmoningas apsisprendimas siekti savo gyvenime dorinio idealo iš esmės yra pasaulėžiūrinis apsisprendimas.

Dr. J. Gėrnus

— Ar pareiga yra didelė ar maža, visuomet ji lieka pareiga; ji yra Dangaus įstatymas ir Dievo įsakymas.

Ch. Kingsley

KUN. ANTANĄ VALIUŠKĄ

jo mylimai mamytėi Lietuvoje mirus, gilaus skausmo prislėgtą, reiškiamo gilią užuojautą.

J. D. ir St. Jura

A + A. Muz. Kaziu Steponavičiui mirus, žmonai ALEI, dukrai RAMONAI ir kitiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Jadvygai Kleivinskienė
Aleksas, Zina, Edvardas ir Tomas Pociai

IRENE E. BALZEKAS

Gyveno Chicago, Illinois. Staigiai mirė rugpjūčio 8 d., 1976, 11:05 val. vak., sulaukusi 48 m. amžiaus. Gimė Chicagoje, Illinois.

Paliko dideliame nuolūdimė vyras Stanley Balzekas, Jr., 2 sūnūs: Stanley III ir Robert, duktė Carole, motina Vincenta Radvilienė, uošviai Stanley Sr. ir Emily Balzekai, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Vėlionė buvo direktorė Balzeko Liet. Kultūros muziejaus ir narė Lietuvių Prekybos rūmų. Kūnas bus pašarvotas antradienį, 2 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 12 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje vyks gedulingos pamaldos už vėlionės sielą. Po Pamaldų bus nalydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoj gėlių prašoma aukoti Irene E. Balzekas Memorial Fund of the Balzekas Museum of Lithuanian Culture Library.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, sūnūs, duktė, motina ir uošviai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

DRAUGAS, antradienis, 1076 m. rugpjūčio m. 10 d.

5

A. + A. DOROTHY TIKILIENEI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia jos vyrui ALEKSUI, sūnams ALEKSANDRUI, JONUI ir giminaitei OLIMPIJAI TIKILAITEI-KIESYLIENEI.

Diminskių šeima

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose ANAPILIO PAPĖDĖJE

Karolė Pažeraitė

Šiame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokslus einančio jaunimo nuotakose, atšaukdamas mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų. Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drange" ir per mūsų spaudo platintoja.

MAŽEIK & EVANS
Laidotuvių Direktorai
6845 SO. WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS:
2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

5307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6632

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3219 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

PUIKI DOVANA SVENCŲ IR KITOMIS PROGOMS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

— IŠLEIDO —

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra praktiško formato įspūdinga kietas viršelis. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygos

Kaina — \$3.00

Minios gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir persiuntimui (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Išsakyti užsakymus

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

× Mokytojams pagerbti kry-
žius Dainavos Kryžių kalne sta-
tomas ši penktadienį, o šventi-
namas šeštadienį. D. ir A. Ab-
romaičiai iš Lemonto tomis pa-
čiomis dienomis ir ten pat sta-
to savo kryžių.

Chicago's gyventojai: J. L. Tye, 44 m., pastūmė Fr. Bailey, 24 m., giliau i ežerą iš seklios vietos, kur jie žuvavo. Pastūmėtais iškrito i duobę ežero dugne ir nebeįsikišo. Tada jie bandė gelsi bėti Tye, bet, matyt, nemokėjo plaukti ir pats nuskendo. Juos gelsbi šoko Bailey tėvas Oscar, 59 m., bet ir jis nuskendo. Vėliau jų lavonus ištraukė ugnia-gesiai.

IŠ ARTI IR TOL I

— Angelė Kaušaitė kur-
dainsiu solo UBA — BATON
Baltijos festivalyje, šeštadienį
rugpjūčio 14. Plattdeutsch
Parke, Franklin Square, Long
Island, New York, yra jauna so-
lis, ir labai populiari amerikie-
čių tarpe. Ji yra baigusi Rut-
gers universitetą Bachelor of
Arts laipsniu muzikologijos sr-
ty. Vėliau gilino mokslą Har-
ter kolegijoje New York'e ir ši-
dainsiu eilę operų pagrind-
nėse rolėse, kaip Puccini "Ma-
dame Butterfly", C. W. Gluck
"Orgeo in Euridice", Smetana
"Parduotoji nuotakoj", Mozart

— Nerijos miškus labai smar
kiai žaloja gausūs vasarotojai
daugiausia rusai ir azijatai, at
vyke iš "brolišky respublikų"

Los Angeles Lietuvių Benruomenės jaunimo ansamblis su mokytojais ir bendradarbiais. Nuotr. L. Kanto

Arvydas Juozaitis, olimpiadoje laimėjęs už plaukima bronzos medalį.

Arvydas Juozaitis, olimpiadoje laimėjęs už plaukimą bronzos medaį.
Nuotr. B. Gaškos

skundžiasi, kad sužalojami medžiai, ištryptamas žolės, samanos, kerpės, krūmokšniai, dėl ko pasikeičia dirvožemio savybės, susilpnėja dirvos mikroorganizmų veikla. Pastoraujū metu Nerijoje siantėja stiprūs chuliganų, daugiausia rusų būriai. Jie mototicklais teršia orą, griauia miško takelius, ardo pieveles, griauia krantus. Miskus labai

Puikl dovana — bet kuria proga!

pridodā 50 centu mokesčiams
paštui.
